23/09/2019

“Δώστε στα παιδιά σας χριστιανική μόρφωση”

/ Νέοι και Εκκλησία

Αγίου Ιωάννου Χρυσοστόμου

Ὅπως δὲν θὰ μπορέσουμε νὰ δικαιολογηθοῦμε γιὰ τὰ προσωπικά μας ἁμαρτήματα, τὸ ἴδιο καὶ γι’ αὐτὰ τῶν παιδιῶν μας. Καὶ εἶναι λογικό. Γιατί ἂν ἡ κακία ἦταν ἔμφυτη, θὰ ὑπῆρχε δικαιολογία. Εἶναι γνωστό, ὅμως, ὅτι μὲ τὴ θέλησή μας ἀκολουθοῦμε εἴτε τὸ δρόμο τῆς ἁμαρτίας εἴτε τὸ δρόμο τῆς ἀρετῆς. Πῶς θὰ δικαιολογηθεῖ ἐπομένως ὁ γονιός, ποῦ ἄφησε τὸ πιὸ ἀγαπημένο του πλάσμα, τὸ παιδί του, νὰ παραστρατήσει; Ἂν τὰ παιδιὰ ἀνατραφοῦν μὲ καλὲς συνήθειες, δύσκολα ἀλλάζουν συμπεριφορὰ ὅταν μεγαλώσουν.

Γιατί ἡ παιδικὴ ψυχὴ εἶναι σὰν τὸ κάτασπρο, τὸ ὁλοκάθαρο πανί, πού, ἂν τὸ βάψουμε μὲ κάποιο χρῶμα, βάφεται τόσο καλά, ὥστε ὅσες φορὲς κι ἂν θελήσουμε νὰ τὸ ξαναβάψουμε, πάντα φαίνεται ἡ ἀρχικὴ βαφή. Ἔτσι, λοιπόν, εἶναι καὶ τὰ μικρὰ παιδιά. Ὅταν συνηθίσουν στὸ καλό, δύσκολα ἀλλάζουν. Ὁ Ἀπόστολος Παύλος ἀναφέρει μία παροιμία, ποὺ τὴν ἔχει δανειστεῖ ἀπὸ τὸν ποιητὴ Μένανδρο: «Φθείρουσιν ἤθη χρηστὰ ὁμιλίαι κακαί». Δηλαδή: Οἱ κακὲς συναναστροφὲς χαλᾶνε τὸν καλὸ χαρακτῆρα (Α’ Κορ. 15:33).

Ἂς μὴν ἀποροῦμε, πὼς μερικοὶ γίνονται κλέφτες ἢ ἀκόλαστοι ἢ βλάσφημοι. Τὰ παιδιὰ ἂν ἀπὸ μικρὰ στεροῦνται τὴ χριστιανικὴ ἀγωγή, συνηθίζουν στὸ κακὸ καὶ μὲ τὴν πρώτη ἀφορμὴ ξεστρατίζουν. Γι’ αὐτὸ ὁ ἀπόστολος συμβουλεύει: «Παιδιά, νὰ ὑπακοῦτε στοὺς γονεῖς σας, σύμφωνα μὲ τὸ θέλημα τοῦ Κυρίου αὐτὸ ἄλλωστε εἶναι τὸ σωστό. Τίμα τὸν πατέρα σου καὶ τὴ μητέρα σου (αὐτὴ εἶναι ἡ μόνη ἐντολὴ ποὺ περιέχει ὑπόσχεση), γιὰ νὰ εὐτυχήσεις καὶ νὰ ζήσεις πολλὰ χρόνια πάνω στὴ γῆ. Κι ἐσεῖς, πατέρες, μὴ φέρνεστε στὰ παιδιά σας ἔτσι ποὺ νὰ τὰ ἐξοργίζετε, ἀλλὰ νὰ τὰ ἀνατρέφετε δίνοντάς τους ἀγωγὴ καὶ συμβουλὲς ποὺ ἐμπνέονται ἀπὸ τὴν πίστη στὸν Κύριο» (Ἐφ.6:1-4). Καὶ ὁ σοφὸς Σολομῶν λέει: «Τὸ παιδί, ποὺ ἔχει παιδαγωγηθεῖ, θὰ εἶναι σοφό» (Παροιμ. 10:4ο). Καὶ «ὁ γονιὸς ποὺ δὲν χρησιμοποιεῖ τὸ ξύλο γιὰ νὰ παιδαγωγήσει τὸ γιό του, εἶναι σὰν νὰ τὸν μισεῖ ὁ ὁποῖος ὅμως ὅταν τὸν ἀγαπάει, τὸν ἀνατρέφει μὲ ἐπιμέλεια (μὲ στοργὴ ἀλλὰ καὶ αὐστηρότητα)» (Παροιμ. 13:24).

Μὲ ἀρετή, λοιπόν, νὰ πλουτίζετε τὰ παιδιά σας καὶ ὄχι μὲ ἀγαθὰ πρόσκαιρα. Μὴν τοὺς ἀφήνετε, λοιπόν, πλούτη, ἀλλὰ παίδευση καὶ ἀρετή. Ἔτσι δὲν θὰ στηρίζονται στὴν κληρονομιὰ ὑλικῶν ἀγαθῶν, καὶ θὰ ἐπιδοθοῦν στὴ μόρφωση τοῦ νοῦ καὶ στὴν καλλιέργεια τῆς ψυχῆς. Αὐτὸς εἶναι ὁ καλύτερος τρόπος γιὰ τὴν ὑπέρβαση τῆς φτώχειας καὶ ὅλων τῶν προβλημάτων τῆς ζωῆς. Καὶ ἂν ὁ καθένας μας φροντίσει νὰ καλλιεργήσει ἔτσι τὰ παιδιά του, τελικὰ ὅλοι, ἀπὸ γενιὰ σὲ γενιά, θὰ βρεθοῦμε ἕτοιμοι κατὰ τὴν παρουσία τοῦ Χριστοῦ καὶ θὰ ἀμειφθοῦμε ἀπὸ τὸν δίκαιο Κύριό μας.

Ἔτσι εἶναι. Ἂν ἀναθρέψεις καλὰ τὸ παιδί σου καὶ τὸ κάνεις νὰ ἔχει εὐσέβεια καὶ ἀγάπη, ἂν κι ἐκεῖνο κάνει τὸ ἴδιο στὰ δικά του παιδιὰ κ.ο.κ, θὰ σχηματιστεῖ μία ἁλυσίδα εὐλογημένη χάρη σ’ ἐσένα, ποὺ ἔγινες ἡ ρίζα ὅλου τοῦ καλοῦ. Οἱ γονεῖς ποὺ παραμελοῦν τὴν καλὴ ἀνατροφὴ τῶν παιδιῶν τους, εἶναι χειρότεροι κι ἀπὸ τοὺς παιδοκτόνους γιατί οἱ πρῶτοι θανατώνουν τὴν ἀθάνατη ψυχή, ἐνῷ οἱ δεύτεροι μόνο τὸ θνητὸ σῶμα. Γονιὸς δὲν εἶναι ἐκεῖνος ποὺ ἁπλὰ γέννησε ἕνα παιδί, μὰ ἐκεῖνος ποὺ καὶ μετὰ τὴ γέννησή του τὸ ἀγαπάει. Κι ἂν ἡ ἀγάπη εἶναι ἀναγκαία ἐκεῖ ὅπου ὑπάρχει ἀπὸ τὴ φύση, πολὺ περισσότερο χρειάζεται ἐκεῖ ὅπου ὑπάρχει χάρη Θεοῦ. Ἂν δηλαδὴ πρέπει ν’ ἀγαπάει κανεὶς τὰ φυσικά του παιδιὰ γιὰ νὰ λέγεται σωστὸς γονιός, πόσο μᾶλλον τὰ χαρισματικὰ παιδιά, τὰ πνευματικά, τὰ βαπτισμένα, φροντίζοντας νὰ μὴν κολαστοῦν. Ἀλλὰ κι ἐσύ, παιδί μου, νὰ ὑπακοῦς τοὺς γονεῖς ποὺ σὲ γέννησαν. Γιὰ ὅσα σοῦ πρόσφεραν, τίποτα δὲν μπορεῖς νὰ τοὺς ἀνταποδώσεις, οὔτε νὰ τοὺς γεννήσεις οὔτε νὰ μοχθήσεις γι’ αὐτούς, ὅσο ἐκεῖνοι γιὰ σένα. Καὶ ὅταν ὁ πατέρας σου μαλώνει κάποιο ἀπὸ τ’ ἀδέλφια σου, πρέπει νὰ συμμερίζεσαι τὸ γονιό σου. Γιατί ἂν παίρνεις τὸ μέρος τοῦ ἀδελφοῦ σου, μολονότι ἔσφαλε, θὰ γίνει χειρότερος. Ἔτσι βάζεις σὲ κίνδυνο καὶ τὴν ψυχική σου σωτηρία,

ἀφοῦ ὅποιος δὲν ἀφήνει νὰ γιατρευτεῖ μία πληγῆ, ἔχει μεγαλύτερη εὐθύνη ἀπὸ ἐκεῖνον ποὺ τὴν προκάλεσε, γι’ αὐτὸ καὶ τιμωρεῖται.

Ἕνας τραυματισμός, βλέπεις ἴσως νὰ μὴν εἶναι ἄμεσα θανατηφόρος, ἐνῷ ἡ παρεμπόδιση τῆς θεραπείας μπορεῖ νὰ προκαλέσει τὸ θάνατο. Ὁ προφήτης Δαβὶδ λέει: «Ἀποκτῆστε τὴν παιδεία (τοῦ Θεοῦ), γιὰ νὰ μὴν ὀργιστεῖ ἐναντίον σας ὁ Κύριος» (Ψαλμ 2 :12).

Δῶστε στὰ παιδιά σας χριστιανικὴ μόρφωση. Αὐτὴ εἶναι ἡ ὑποχρέωσή σας. Ἂν ἀδιαφορήσετε, θὰ κολαστεῖτε, ἔστω κι ἂν ἔχετε ἄλλες ἀρετές. Νὰ τοὺς μάθετε τὰ μυστήρια της Ἐκκλησίας, τὴ δικαιοσύνη, τὴ σωφροσύνη, τὴν ἀνδρεία τῆς ψυχῆς. Νὰ τὰ βοηθήσετε νὰ γνωρίσουν τὸν ἑαυτό τους, γιατί μέσα ἀπὸ τὴν αὐτογνωσία θὰ ὁδηγηθοῦν καὶ στὴ θεογνωσία. Ἂν δὲν γνωρίσουν τὸ Θεό, τί θὰ τοὺς ὠφελήσουν ὅλα τ’ ἄλλα; Δὲν ἀκοῦτε τὸν Κύριο, ποῦ λέει στὸ Ἱερὸ Εὐαγγέλιο, πῶς, ἂν ὁ ἄνθρωπος κερδίσει ὁλόκληρο τὸν κόσμο, χάσει ὅμως τὴν ψυχή του, δὲν ὠφελεῖται σὲ τίποτα;

Καλλιεργῆστε, λοιπόν, πνευματικὰ τὰ παιδιά σας. Καλλιεργῆστε καὶ τὸν ἑαυτό σας. Ἔτσι θὰ σωθεῖτε καὶ θὰ μπεῖτε στὴ βασιλεία τῶν οὐρανῶν, μὲ τὴ χάρη τοῦ Χριστοῦ μας. Ἀμὴν.